

EXPUNERE DE MOTIVE

"Cetățenia este un concept complex și multidimensional. Ea conține elemente legale, culturale, sociale și politice și impune cetățenilor cu drepturi și obligații depline, un simț al identității și legături sociale." (Ichilov, 1998)

Potrivit art. 5, alin. (1) din Constituția României, republicată, *"Cetățenia română se dobândește, se păstrează sau se pierde în condițiile prevăzute de legea organică."*

Modurile de dobândire a cetățeniei sunt prevăzute în Legea Cetățeniei române nr. 21/1991, republicată. Potrivit art. 4 din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cetățenia română se dobândește prin **naștere, adopție sau acordare la cerere.**

Articolul 7 din Constituția României, republicată, reglementează regimul juridic al românilor din străinătate. Potrivit acestei dispoziții constituționale, *"Statul sprijină întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării și acționează pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase, cu respectarea legislației statului ai cărui cetățeni sunt."* În aplicarea acestei prevederi constituționale, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, republicată (Legea nr. 299/2007). Prin acest act normativ, statul român a acordat un tratament preferențial naționalilor din afara granițelor, cu sau fără cetățenie română (*ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*), însă fără a prevedea posibilitatea acordării unui regim preferențial în materie de acordare a cetățeniei române. În consonanță cu spiritul Constituției, degajat din modul de redactare al art. 7 potrivit căruia *" Statul sprijină întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării [...]"*, se impune modificarea cadrului legal în materie de cetățenie pentru persoanele care cad sub incidența Legii nr. 299/2007. Potrivit lui Charles Rousseau, legătura politică și juridică permanentă dintre o persoană fizică și un anumit stat este cetățenia (Charles Rousseau, *Droit international public approfondi*, p. 98). Astfel, pentru a pune în aplicare dispozițiile constituționale ale

art. 7 prin care **statul român este obligat** să sprijine întărirea acestor legături cu românii din afara țării, Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, trebuie modificată în sensul facilitării acordării cetățeniei române românilor din străinătate, în condițiile în care aceștia îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 1 și art. 6 din Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, republicată.

În conformitate cu studiile de specialitate, « politica de acordare preferențială a cetățeniei pe criterii istorice nu este nici pe departe specifică României, ci poate fi regăsită atât în legislația unor state membre „vechi” ale Uniunii Europene, precum **Franța, Spania, Germania și Marea Britanie**, cât și în țări care au aderat mai recent la blocul comunitar, cum sunt **Bulgaria, Polonia și Ungaria**. Astfel, dreptul statelor membre de a acorda anumitor persoane un tratament special în virtutea legăturilor istorice este acceptat la nivel european din moment ce reglementările privind acordarea cetățeniei nu sunt uniforme în cadrul Uniunii și nu fac nici obiectul unor norme legale supranaționale.

Legislația franceză respectă principiile *jus sanguinis* și *jus solis*, iar legătura dintre naționalitate și cetățenie a devenit indisolubilă de-a lungul timpului, în așa fel încât un imigrant nu are acces la drepturile și obligațiile cetățenești, dacă nu deține naționalitatea franceză bazată pe un model republican.

Legislația germană recunoaște dreptul etnicilor germani din fosta Uniune Sovietică de a se stabili în țară –drept de care au beneficiat până în 1992 și etnicii germani din Europa de Est (inclusiv din România), aceștia fiind considerați germani „în sensul” Legii Fundamentale (Constituției). Conform art. 7 din Legea Federală a Cetățeniei, aceștia devin automat cetățeni germani odată cu recunoașterea statutului de *Spätaussiedler*, adică de emigrant „întârziat”.

Legislația Bulgariei se bazează atât pe *jus solis*, cât și pe *jus sanguinis* în ceea ce privește acordarea cetățeniilor. În plus, acordă anumite concesiuni acelor persoane care au origini bulgare, adică adoptă un criteriu etnic. În acest sens, articolul 25 (2) din Constituția Bulgariei prevede o procedură administrativă mai facilă pentru aceștia.

Legislația ungară prevede, asemănător celorlalte state, că acordarea cetățeniei se bazează atât pe *jus solis*, cât și pe *jus sanguinis*. Prin urmare, etnicii maghiari

care au fost privați de cetățenia maghiară în perioada comunistă sau care fac parte din minoritățile maghiare prezente în statele vecine ca urmare a destrămării Imperiului Austro-Ungar și descendenții acestora pot beneficia de o procedură simplificată și mai scurtă » (conf. *Centrul Român de Politici Europene*)

Astfel, în condițiile în care unul dintre elementele regăsite în toate definițiile cetățeniei este problema apartenenței la o comunitate, iar o asemenea comunitate poate fi definită printr-o „varietate de elemente, cum ar fi codul moral, o identică impunere a drepturilor și obligațiilor, loialitatea pentru o civilizație deținută în comun, un simț al identității”, este mai mult decât necesar și oportun ca Parlamentul României să legisfeze în sensul facilitării și simplificării obținerii cetățeniei române de către conaționali noștri care își asumă în mod voluntar identitatea națională românească, indiferent de statul în care aceștia își au domiciliul stabil.

În acest context, având în vedere cele prezentate mai sus, în temeiul art. 74 din Constituția României, republicată, propun modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, prin introducerea unui alineat nou la art. 11, după cum urmează : **“Art. 11 (3) Persoanelor de etnie română aparținând minorităților naționale, minorităților lingvistice sau grupurilor etnice existente în alte state, indiferent de etnonimul folosit, care cunosc limba română, li se poate acorda, la cerere, cetățenia română, cu posibilitatea păstrării cetățeniei străine și stabilirea domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c) și e)”**.

INIȚIATORI,

Viorel-Riceard Badea, Senator PDL

Eugen Tomac, Deputat neafiliat

